

BIO-INFO 29/2005, 2. september 2005 [BIO lokal-torg](#) [Status for nybygg](#) [Ledige stillinger](#) [BIO-INFO arkiv](#)

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
Siste nytt fra BIO	2
Øyvind Fiksen og Thomas Torgersen med "Feature article" i MEPS	2
Knut Krzywinski i spansk avis og TV	2
Søknader sendt fra BIO til Forskningsrådet innen fristen 1. september	2
NMA fristen utsatt	2
Siste nytt fra verden rundt oss	3
UiB vil gi millioner til unge og lovende	3
Forskningsdagene i Bergen	3
European Mothers in Science - EMIS	3
Spagetti-kirke med ny teori for skapelsen saksøker Kansas	3
Info fra studieseksjonen	3
Studieplanendringer – presisering:	3
Nye medarbeidere og endringer i staben	3
Wenche Eide	3
Xiyuan Wang	3
Paolo Simonelli	3
Gjeste forelesninger, seminarer og kollokvier	4
Prøveforelesninger for førsteamanuensis-stilling i biologi/biologididaktikk	4
Marco Archetti: coevolution of autumn colours	4
Mike Kingsford, James Cook University: fish responses to El Niño	4
Mike Kingsford, James Cook University: UiB - JCU student exchange programme	4
Seminar ved Sarssenteret : Life and death of neurons	4
Årsmøtet i Norske Havforskeres Forening	4
7. internasjonale Sudan-konferanse	4
Nye finansieringsmuligheter	5
Internasjonale stipend	5
Ny artikkel	5
Øyvind Fiksen og Thomas Torgersen: Fiskespisende rovfisk patroljerer krillsvermer	5

Viktige tidsfrister

Sep (div. datoer): EUs FOOD, INCO, NEST (2nd stage), SME's Cooperative, Nanosciences, mobilitet til Tyskland og Frankrike. Se [Intranett](#) (under Forskning \ BIO \ BIO-aktuelle utlysninger)

15. sep: Søknad om [opptrykk til professor](#)

15. sep: Frist studieplanendringer og "Learning outcomes", sendes til studie@bio.uib.no

Ca. 15. sep: forslag til studieplanendringer leveres til programstyrene.

30 sep. International Polar Year. Se forrige BIO-INFO

1. okt: Utsatt frist for forslag om [organisering av Forskerkurs i 2006](#) under Nordic Marine Academy

6. okt: HAVBRUK (BIO-frist)

7. okt: SFF (UiB-frist)

13. okt: frister fra Forskningsrådet: SFF og HAVBRUK

FEATURE ARTICLE: NOTE

Siste nytt fra BIO

Øyvind Fiksen og Thomas Torgersen med "Feature article" i MEPS

Artikkel i *Marine Ecology Progress Series* er basert på et felles forskningsprosjekt mellom BIO, Havforskningsinstituttet og Biologisk institutt ved UiO. Stikk i strid med all akkumulert erfaring og viten hos ressurskartleggerne ved HI, fant disse forskerne forekomster av svært stor sei langt til havs i Norskehavet. Seien var konsentrert i områder med krillsvermer. Disse svermene er sterkt ettertraktet fôr for planktonspisende fisk som sild, kolmule og makrell. Ved å holde seg i nærheten av krill-svermen og til dels oppholde seg inn i svermene, fikk seien tak i disse fiskene. Det er det gamle ordtaket om at *min fiendes fiende er min venn*, for det er godt mulig at seiens atferd fører til lavere dødelighet hos krill.

Knut Krzywinski i spansk avis og TV

Regionavisen "[Galicias stemme](#)" har intervjuet førsteamanuensis **Knut Krzywinski** i forbindelse med at [EU-prosjektet](#) han leder har vært i området for å gjøre filmopptak av kulturlandskapet. Vi gjengir her deler av intervjuet, og gleder oss over at BIO-INFO er eneste nyhetsmedium som har en [engelsk-språklig](#) utgave at dette intervjuet:

Un equipo internacional documenta los paisajes culturales de Galicia

12/08/2005 |

Un equipo internacional dirigido por el profesor **Knut Krzywinski**, de la universidad de noruega de Bergen, comenzó ayer en Corrubedo un proyecto que le llevará por otros seis países y que tiene como objeto captar y luego mostrar los paisajes culturales de Europa. La iniciativa se denomina «Los paisajes culturales europeos, nuestro patrimonio cultural en común», se enmarca en el Programa Culture 2000 de la UE -que es de donde procede la financiación-, y rematará a finales del 2006 con la presentación de un DVD que contendrá todas las grabaciones que realicen. Con el profesor Krzywinski se desplazaron a Galicia la coordinadora de producción, **Nancy Sand** (Univesidad de Bergen) y Chris Cox, responsable de fotografía. Tras Corrubedo, los investigadores se encaminarán hoy a la Ribeira Sacra, donde están interesados tanto en los viñedos como en los monasterios. Mañana acudirán a la sierra lucense de O Xistral, y finalizarán su estancia el domingo en Portomarín y Castro de Rei, asimismo en Lugo. Se også mer [På Høyden](#).

Søknader sendt fra BIO til Forskningsrådet innen fristen 1. september

Det er sendt inn 10 søknader fra BIO til HAVKYST-programmet og 1 til MATNORGE. I tillegg deltar BIO-forskere i minst 3 øvrige søknader som er fremmet av andre institusjoner. Til sammen er det 6 forskergrupper fra BIO som er involvert. Til de som ikke har gjort det allerede, vennligst send den endelige versjonen av skjemaet, prosjektbeskrivelsen og støtte fra forskergrupelederen pr. e-post til Kari Eeg (gjelder også søknader sendt via andre institusjoner).

NMA fristen utsatt

Fristen for å presentere forslag til Forskerkurs under Nordic Marine Academy kom veldig brått på mange etter ferien og falt sammen med viktige søknadsfrister og semesterstart. Fristen ble derfor utsatt til **oktober 1**. [Mer info...](#)

Piscivorous fish patrol krill swarms

Stein Kaartvedt^{1,*}, Anders Røstad¹, Øyvind Fiksen², Webjørn Melle³, Thomas Torgersen², Mari Tiseth Breien³, Thor A. Klevjer¹

¹Department of Biology, University of Oslo, PO Box 1066 Blindern, 0316 Oslo, Norway

²Department of Biology, University of Bergen, PO Box 7800, 5020 Bergen, Norway

³Institute of Marine Research, PO Box 1870, 5817 Bergen, Norway

ABSTRACT: Dense swarms of the krill *Meganyctiphanes norvegica* in the Norwegian Sea were patrolled by large, piscivorous fish, which apparently use the krill swarms as feeding grounds in their hunt for planktivores. For the krill, patrols of piscivores may add to the generally accepted anti-predator benefit of the swarming behavior. The fact that krill swarms govern small-scale patchiness of large piscivores emphasizes the key role of krill in oceanic ecosystems.

KEY WORDS: Swarms · Fish · Anti-predator benefits · Behavioral cascades · *Meganyctiphanes norvegica*

Resale or republication not permitted without written consent of the publisher

Swarms of krill patrolled by large piscivorous fish. The piscivores prey on planktivores attracted by the swarms, at the same time providing protection for the krill.

Illustration by Hege Vestheim

INTRODUCTION

La Voz de Galicia

lavozdegalicia.es

Siste nytt fra verden rundt oss

UiB vil gi millioner til unge og lovende

Er det noen ved BIO som melder seg? UiB vil bruke [Mohn-fondet](#) til å hjelpe fram de aller beste av de gode.

Forskningsdagene i Bergen

Blir arrangert 23. september – 2. oktober med et variert og spennende program. [Mer →](#)

European Mothers in Science - EMIS

An interdisciplinary network for all female academics who want to pursue both scientific interests and have children. Nylig etablert, koordinert av bergensk samfunnsviter i Köln [Mer info...](#)

Spagetti-kirke med ny teori for skapelsen saksøker Kansas

Forskning.no bragte denne uken saken om at kristenkreasjonistisk Intelligent Design (ID) skal inn i skoleverket i Kansas. Dermed krever Church of the Flying Spaghetti Monster at også *deres* versjon av ID skal på læreplanen. Så nå vil spagettikirken saksøke skoleverket, slik at barna også kan lære om hvordan en klump med pasta skapte verden. [Les hele saken](#)

Info fra studieseksjonen

Studieplanendringer – presisering:

For de som har forslag til små endringer til vårsemesteret 06, så kan vi ta dette med innen fristen 1. oktober. Små endringer kan være: endring av evalueringsform/eksamen, små endringer i emnebeskrivelse/mål og obligatoriske aktiviteter.

De store endringene vil ikke bli tatt med før studieåret 2006/2007

Nye medarbeidere og endringer i staben

Wenche Eide

Dr. scient. **Wenche Eide** er midlertidig engasjert som førsteamanuensis i biologi/biologi fagdidaktikk på timebasis denne høsten. Engasjementet skjer i påvente av at en av søkerne til stillingen ansettes. Eide disputerte i 2004 for dr. scient graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: *"Plant macrofossils as a terrestrial climate archive for the last 11 000 years in south and central Norway"*. Eide var også i vår engasjert ved BIO, da tilknyttet prosjektet NORPEC.

Xiyuan Wang

BIO har tilsatt M.Sc. **Xiyuan Wang** som universitetsstipendiat for en fire års periode fra 01.09.05. Hun skal arbeide integrert i forskergruppen for skjelettutvikling. Arbeidsfeltet vil være innenfor fiskeanatomi med fokus på embryologi og vekst i notochorden og ryggraden, der både strukturelle og molekylærbiologiske undersøkelser inngår. Xiyuan Wang har mastergrad i anatomi, histologi og embryologi fra Jilin University, Kina, hvor hun også har arbeidet som forskningsassistent.

Paolo Simonelli

M.Sc. **Paolo Simonelli** tiltrer 1. September som universitetsstipendiat (4 år) i biologi tilknyttet forskergruppen Mikrobiell økologi. Simonelli har mastergrad i Environmental Sciences fra Università degli Studi di Napoli Perthenope, Italia. Han var i vår engasjert som forskningstekniker ved BIO, tilknyttet prosjektet "Biodiversity patterns" i Avdeling for Naturvitenskap.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Se oversikt over BIO-relevante kollokvier, gjesteforelesninger og seminarer på [BIOs kollokvie-side](#).
Kommende uke:

Prøveforelesninger for førsteamanuensis-stilling i biologi/biologididaktikk

Bedømmelseskomitéen under ledelse av Geir Totland has innstilt Tom Klepaker, Per Holmstad og Vigdis Vandvik (i denne rangerte rekkefølge) til den nye førsteamanuensis-stillingen i biologi/biologididaktikk. BIO inviterer nå de tre finalistene blant de 28 søkerne til prøveforelesninger og intervju. Førstemann ut er Per Holmstad, som skal i ilden i kommende uke. Her er programmet for alle tre:

6. september kl 1215: **Per Holmstad**. Rom 439C1 i HIB. (4. etasje, nær heisen i sørenden av huset.)
19. september kl 1015: **Tom Klepaker**. Rom 439C1 i HIB. (4. etasje, nær heisen i sørenden av huset.)
19. september kl 1315: **Vigdis Vandvik**. Rom 328C1 i HIB. (Det vanlige seminarrommet i 3. etasje.)
Temaet for prøveforelesningene er den enkeltes forskningsfelt, men på en slik måte at fagdidaktiske aspekter også blir belyst.

Marco Archetti: coevolution of autumn colours

There will be a guest lecture by [Marco Archetti](#), Wednesday 7th September, 14.15 - 15.15, at Realfagbygget, Auditorium 5, 3rd floor. The title of his talk is "The coevolution theory of autumn colours". You will find a short abstract below and more information about his work at <http://users.ox.ac.uk/~zool0643/>
Abstract: According to the coevolution theory of autumn colours the bright colours of leaves evolved as a warning signal towards parasites colonizing the trees in autumn. I describe what has been done so far to test the theory, ongoing research in the field and future directions.

Mike Kingsford, James Cook University: fish responses to El Niño

Prof Mike Kingsford from the School of Marine Biology and Aquaculture, James Cook University, Australia will be visiting Bergen to discuss further both student exchange and research collaboration between Bergen and JCU. In this connection he will give a:

Guest Lecture on Responses of temperate reef fish populations to El Nino

Wed 7 September at 13.00 - 14.00 Seminar Room 328C1, Dept. of Biology.

Mike Kingsford, James Cook University: UiB - JCU student exchange programme

He will talk to students to promote the UiB - JCU student exchange programme at 14.00 - 15.00 Seminar Room 328C1, Dept. of Biology.

Seminar ved Sarssenteret : Life and death of neurons

Poly(ADP-Ribosyl)ation in the Life and Death of Neurons

Valina Dawson, Johns Hopkins University, USA

2. september, MBI seminarrom (HIB, 520B1) kl. 13.30

Årsmøtet i Norske Havforskeres Forening

Stavanger, 27-29 oktober. Faglige bidrag må meldes inn innen 15. september. [Invitasjon og program](#)

7. internasjonale Sudan-konferanse

Fifty Years after Independence: Sudan's Quest for Peace, Stability and Identity
UiB 6. - 8. april 2006.

[Call for Papers](#). Abstracts bør sendes inn innen 30. september

Nye finansieringsmuligheter

Internasjonale stipend

Flere frister i oktober. [Les mer...](#)

Ny artikkel

Øyvind Fiksen og Thomas Torgersen: Fiskespisende rovfisk patruljerer krillsvermer

Kaartvedt S, A Røstad, Ø Fiksen, W Melle, T Torgersen, MT Breien, TA Klevjer 2005. Piscivorous fish patrol krill swarms. *Mar Ecol Prog Ser* 299: 1–5.

ABSTRACT: Dense swarms of the krill *Meganyctiphanes norvegica* in the Norwegian Sea were patrolled by large, piscivorous fish, which apparently use the krill swarms as feeding grounds in their hunt for planktivores. For the krill, patrols of piscivores may add to the generally accepted anti-predator benefit of the swarming behavior. The fact that krill swarms govern small-scale patchiness of large piscivores emphasizes the key role of krill in oceanic ecosystems.

